

Силабус навчальної дисципліни
Теорія та методика музичного виховання

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2023-24 н.р. четвертий курс VIII. семестр
------------------------------	---------------------------	----------------	-------	-------------------------	---

Силабус

Назва навчальної дисципліни	« <u>Теорія та методика музичного виховання</u> »
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: Нормативна Кількість кредитів: 3 Загальна кількість годин: 90 Лекційні заняття: 20 Семінарські заняття: 26 Самостійна робота: 44
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кокаш Ержейбет Карлівна викладач, спеціаліст kokas.ertzsebet@kmf.org.ua консультація за домовленістю Classroom дисципліни
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Теорія та методика музичного виховання» обов'язковий освітній компонент ОПП підготовки фахових молодших бакалаврів фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Вивчення даної дисципліни безпосередньо спирається на такі обов'язкові навчальні компоненти: «Загальні основи педагогіки та дошкільної педагогіки», «Основи народного танцю з методикою навчання», «Педагогічні технології у дошкільній освіті. Практикум з ігрової діяльності», «Ритміка і хореографія в системі дошкільного виховання».
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета вивчення дисципліни засвоїти основи професійної діяльності педагога в галузі музичного виховання дошкільників, оволодіти майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики музичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення різних форм роботи з музичного виховання в закладі дошкільної освіти. Завдання курсу: • оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;

- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення музичного виховання дітей;
- формування у студентів практичних умінь і навичок щодо музичної діяльності та проведення всіх організаційних форм роботи з музичного виховання;
- засвоєння знань та практичних вмінь по наданню організаційно-методичної допомоги вихователям;
- забезпечення оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку

знати:

- виховну роль музики
- стилі та жанри
- елементарну музичну грамоту (запис висоти і тривалості звуку, основні акорди та обернення, ази підбору акомпанементу, визначення тональності);
- вікові особливості музичного розвитку дитини
- завдання музичного виховання
- форми організації музичної діяльності
- методи і прийоми музичного виховання
- види музичної діяльності
- зміст і структуру музичного заняття.

уміти:

- планувати музичні заняття
- готувати і проводити святкові проекти
- організовувати та забезпечувати процес музичного виховання.

Компетентності

знати:

-

уміти:

Компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії

КЗ-7. Здійснення безпечної діяльності

КЗ-8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

КС-1. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага)

КС-2. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності

КС-3. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної і екологічно доцільної поведінки та діяльності в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

КС-5. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі)

КС-8. Здатність до навчання дітей раннього та дошкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки

КС-9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього та дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів)

КС-11. Здатність до організації та керівництва ігровою, художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього та дошкільного віку

КС-13. Здатність до індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей

КС-14. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває протягом усього життя людини

КС-15. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами

Програмні результати навчання:

ПР-01 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини
Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини

ПР-02 Вміти планувати та організовувати освітній процес в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії

ПР-04 Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина–заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізація в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-05 Виявляти та узагальнювати результати діяльності дітей раннього та дошкільного віку з використанням педагогічних технологій

ПР-06 Дотримуватися морально-етичних норм. Формувати моральні цінності у дітей раннього та дошкільного віку

ПР-08 Осмислювати і визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми раннього та дошкільного віку

ПР-09 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практична, ігрова, мистецька, пізнавальна) та організовувати їх відповідно до освітніх програм

ПР-10 Організовувати умови безпеки життєдіяльності дітей раннього та дошкільного віку

ПР-11 Виявляти готовність до зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, формування навичок здорового способу життя у дітей раннього та дошкільного віку

ПР-12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

ПР-14 Формувати досвід самостійної творчої діяльності (художньо-мовленнєва, художньо-продуктивна, ігрова) у дітей раннього та дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей раннього та дошкільного віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

ПР-16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей раннього та дошкільного віку різного рівня розвитку

ПР-17 Формувати національно патріотичні почуття та ціннісне ставлення у дітей раннього та дошкільного віку до культурних надбань українського народу, представників різних національностей і культур

ПР-18 Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей раннього та дошкільного віку

ПР-19 Здійснювати самоосвіту, самовдосконалення, самореалізацію в професійній діяльності, впроваджувати перспективний педагогічний досвід та інноваційні технології в освітній процес закладу дошкільної освіти

ПР-20 Застосовувати принципи індивідуального та диференційованого розвитку дітей раннього та дошкільного віку в організації освітнього процесу закладу дошкільної освіти

ПР-21 Забезпечувати розвиток базових якостей особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти

ПР-22 Створювати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей раннього та дошкільного віку

ПР-23 Керувати власною активністю відповідно до особистісних цінностей з урахуванням умов, цілей, завдань освітньої діяльності в закладі дошкільної освіти

Програма навчальної дисципліни містить 3 змістовні модулі:

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку

1.Тема Теоретичні та методологічні завдання курсу музичного виховання. Завдання музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку в контексті різних концепцій дитинства

2.Тема Психолого-фізичні основи музичного виховання дошкільників. Музична культура в професійній діяльності сучасного педагога дошкільного навчального закладу 3.Тема Загальна та духовна культура педагога. Професійно-педагогічна компетентність.

Змістовний модуль 2. Національний пісенний фольклор – основа музично-естетичного виховання

4.Тема Народний фольклор у виховному процесі ЗДО. Зміст, форми й методи використання народного фольклору в дошкільному вихованні

5.Тема Народні ігри та хороводи для різної вікової категорії дітей

6.Тема Ігри, пісні, розваги, походи на теми родина, подружжя та сусіди.

7.Тема Народні рухливі ігри. Ігри з предметами. Заповнення ігрового простору.

8.Тема Організація Закарпатських традиційних народних свят весняного, літнього, осіннього, зимового циклів у ЗДО.

9.Тема Планування та організація навчального процесу з використанням народних ігор, танців та дитячих пісень у ЗДО

Змістовний модуль 3. Види музичної діяльності. Методика музичного виховання й розвитку дітей дошкільного віку

10.Тема Класифікація музичних жанрів. Походження найменувань музичних жанрів.

11.Тема Музика в повсякденному житті дитячого навчального закладу

12.Тема Музично-театралізовані свята і розваги

13.Тема Слухання музики як особливий вид музичної діяльності.

14.Тема Спів – основний вид музичної діяльності в дитячому садку.

15.Тема Музично-ритмічні рухи й вправи як вид діяльності в ЗДО

	16.Тема Гра на музичних інструментах як вид діяльності в дитячому садку.				
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<p>Контроль навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти проводиться відповідно до критеріїв оцінювання теоретичної і практичної підготовки та охоплює поточний контроль: усне та письмове опитування, виступи, експрес-контроль; тематичний (модульний) контроль у формі контрольної роботи, виконання тестових та практичних завдань та підсумковий контроль у формі іспиту. Іспит проводиться в усній формі з елементами виконання практичних завдань.</p> <p>Оцінка за змістовні модулі визначається як сума балів за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідування занять та написання конспектів; - усні відповіді на практичних заняттях; - виконання практичних завдань; - контрольні роботи; - виконання самостійної роботи. <p>При якісному виконанні всіх умов із завдань у період навчання, студенти можуть набрати максимум 100 балів.</p>				
	№	Склад та види умов виконання програми	к-ть	макс. бал/шт.	всього
	1	практичні завдання	10	2	20
2	експрес-контроль	10	1	10	
3.	самостійна робота	15	1	15	
4.	модульні контрольні роботи	3	5	15	
5.	екзамен	40	1	40	
				100	
Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів за теоретичні знання та практичні вміння, а саме:					
1. Виконання практичного завдання та його презентація на практичному занятті оцінюється у 2 бали (1 бал – за підготовку та 1 бал за презентацію).					
<i>Критерії оцінювання доповіді:</i> 2 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми; виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення.					
1 бал отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів.					
0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше					

наступного практичного заняття. Водночас максимально можлива кількість балів складає 1.

2. Експрес-контроль під час лекційних занять оцінюється в 1 бал, за умови, що студент виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину 12 правильних відповідей студент отримує 0,5 бала. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.

3. Перевірка письмових завдань самостійної роботи передбачає можливість отримати 1 бал. Для їх отримання студент має виконати та надати на перевірку письмові завдання, що входять до блоку самостійної роботи до початку екзаменаційно-залікової сесії.

Критерії оцінювання: 1 бал отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання; 0,75 бала отримує студент, який самостійно, не в повному обсязі, але принципово правильно; 0,5 бала отримує студент, який виконав 50% завдань, з порушенням структури та під час виконання завдання припустився певних помилок; 0,3 бала отримує студент, який виконав менше половини завдань, з порушенням структури, припустився помилок; 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно.

4. Модульна контрольна робота - після вивчення розділів оцінюється максимально в 5 балів. Кількість балів підраховується згідно з відсотковим коефіцієнтом із розрахунку 100% правильних відповідей – 5 балів.

Допуск до підсумкового контролю - 40 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю (екзамен) складає 40 балів, а саме:

Практична частина екзамену містить виконання завдань практичного характеру, які передбачені навчальною програмою. Оцінюється вміння вільно виконувати ці завдання, виявляти креативність у розумінні й творчому використанні набутих знань та умінь.

Рівні досягнення студентів під час екзамену:

32-40 балів Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та творчих завдань при самостійній роботі.

23-31 балів Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та умінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

15-22 балів Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

8-14 балів Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно.

	<p>0-7 балів Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом. Кожну оцінку рівня досягнень студента викладач повинен аргументовано мотивувати.</p>
<p>Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до студентів: активність на семінарських/ практичних заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації.</p> <p>Навчальні заняття проводяться в спеціалізованих кабінетах/ залах обладнаних мультимедійними проекторами; аудіо та відео технікою; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів.</p> <p>При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom .</p> <p>Навчальні ресурси: виклад матеріалу викладачем та його конспектування студентами, плани семінарських занять, методичні вказівки та практичні рекомендації до виконання завдань, виконання індивідуальних завдань і самостійної роботи.</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <p>1. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт) затверджений від 12.01. 2021р. №33 https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf</p> <p>2. Я у світі Програма розвитку дитини від народження до шести років/ О.П.Аксьонова, АМ.Аніщук, Л.В. Артемова, та ін., наук кер. О.Л. Кононко – Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна» 2019, - 488с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/programma-ya-y-sviti.pdf</p> <p>3. Білан О.І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І. Білан, за заг. ред. О.В. Низковської, 2017 – 256с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/Bila_Programa_Ukrdoshkillja_2017.pdf</p> <p>4. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку “Соняшник” / Л. В. Калуська. — Вид. 3-тє, доп.. — Тернопіль : Мандрівенць, 2023. — 210 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/2023/15.03.2023/Kompl.prohrama.rozvytku.ditey.doshk.viku.2023-SONYASHNYK.15.03.2023.pdf</p> <p>5. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «Освіта і піклування / Education & Care» / В.А. Воронов, К.В. Ковальчук, Н.В. Піканова, О.Д. Рейпольська, С.О. Си,..соєва, К.Ю. Станкевич. – Київ: ФОП В.Б. Ференець, 2021. – 130 с. https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/2022/</p>

[09/02/Prohrama.osv.ditey.rannoho.ta.doshkil.viku-OSV.I.PIKLUVANNYA.02.09.2022.pdf](https://osv.gov.ua/sites/default/files/09/02/Prohrama.osv.ditey.rannoho.ta.doshkil.viku-OSV.I.PIKLUVANNYA.02.09.2022.pdf)

6. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л.Богиніч, В.М.Вертугіна, О.М. Половіна [та ін.] ; наук. ред. Г.В. Беленька ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. - 440 с.
7. Болгарський А. Г., Горобець Т. В., Шкоба В. А. Слухання музики у дошкільному навчальному закладі : навч.-метод. посіб. Луцьк, ПВД "Твердиня", 2010 р. 180 с.
8. Ватаманюк Г. П. Музика в країні Дошкілля : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2008. 260 с.
9. Вільчковський Е. С., Денисенко, Н. Ф., Шевченко Ю. М.. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2011. 128 с.
10. Газіна І. О. Методика музичного виховання дітей дошкільного віку навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. 196 с.
11. Матвієнко С. І. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. Ніжин : НДУ імені М. Гоголя, 2017. 297 с.
12. Музичний розвиток дітей від 2 до 7 років в умовах дошкільного закладу: Програма, методичні рекомендації/Укл. Т.І.Науменко. - К.: ІЗМН, 1997.
13. Нечай С. Музика розвиває, виховує, оздоровлює : навч.-метод. посіб. Київ: Світич, 2012. 144 с
14. Романюк І. Музичне виховання. Організація роботи у дошкільному навчальному закладі. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 280 с.
15. Степанова Т., Лісовська Т. Індивідуально-диференційований підхід до музичного виховання дітей старшого дошкільного віку. – К.: Слово, 2012. – 256 с.
16. Теорія та методика музичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / С. І. Матвієнко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 297 с

Додаткова

1. Zenei nevelés az óvodában/ szerk. Gál József [Vas Megyei Pedagógiai Intézet](#), 1998
2. Ének az óvodában/ Forrai Katalin ; [... ill. Rogán Miklós ...] <https://pdfcoffee.com/forraikatalin-enekazovodabanpdf-pdf-free.html>
3. Sapszon Borbála JÁTÉK A ZENÉVEL avagy zenei képességfejlesztő játékok óvodásoknak és kisiskolásoknak Bp, 2013 https://vallalkozokeve.kormany.hu/download/1/0b/71000/jatek_a_zenevel.pdf
4. Balogh Mária - Czikó Gabriella Az óvodai zenei nevelés módszertana III. rész , Losonc, 2000 https://docplayer.hu/23199980-Az-ovodai-zenei-neveles-modszertana.html#google_vignette

Інтернет-ресурси

1. Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах: лист МОН № 1/9-454 від 02.09.2016 року – Освіта.UA (osvita.ua)
2. Державний Базовий компонент дошкільної освіти в Україні (нова редакція)
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-nasajt-ostatochnij.pdf>
3. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років (Проект) proekt_koncers.pdf (tnpu.edu.ua)
4. „Zenei készségfejlesztés a hagyományéltetés útján határon innen és túl” - Módszertani kézikönyv óvodapedagógusoknak – Három ország magyar ajkú óvodapedagógusainak egész éves heti foglalkozásgyűjteménye a Kárpátmedencei magyar néphagyomány felhasználásával., Eger, 2016
https://www.filakovo.sk/documents/projekty/erasmus_daxner/modszeriani_kezikonyv_ovodapedagogusoknak_tavaszy-nyar.pdf
5. Erdei Krisztina Hangszerek használata az ének-zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység sajátos vonásai alatt
https://www.parlando.hu/2021/2021-4/Erdei_Krisztina.pdf